

PERSBERICHT

Links: [Infographic](#)

[NBB.Stat](#)

[Algemene informatie](#)

Maandelijke conjunctuurenquête bij de bedrijven – mei 2024

Lichte stijging ondernemersvertrouwen in mei

- De lichte verbetering van de conjunctuurbarometer deze maand heeft de daling van april gedeeltelijk ongedaan gemaakt.
- Het ondernemingsklimaat verbeterde aanzienlijk in de verwerkende nijverheid en, in lichte mate, in de handel. Het verzwakte daarentegen fors in de diensten aan bedrijven en, zij het veel beperkter, in de bouwnijverheid.

In de verwerkende nijverheid zijn alle componenten van de indicator voor het ondernemersvertrouwen verstevigd. Samen met een aanzienlijke verbetering van hun beoordeling van de gezamenlijke orderpositie, uitten de ondernemers in deze sector een veel gunstiger oordeel over zowel de vraag- als de werkgelegenheidsvooruitzichten. Het peil van de voorraden werd ook iets gunstiger beoordeeld dan in april.

In de handel is de nieuwe verbetering deze maand toe te schrijven aan positievere vooruitzichten voor zowel de werkgelegenheid als de bestellingen bij de leveranciers. De vraagvooruitzichten werden echter voor de derde maand op rij neerwaarts herzien.

In de dienstverlening aan bedrijven is het ondernemersvertrouwen voor de derde maand op rij gedaald, ditmaal in een sneller tempo. Dit is voornamelijk toe te schrijven aan een sterk neerwaartse herziening van zowel de vraag- als de activiteitsvooruitzichten.

In de bouwnijverheid ten slotte nam het vertrouwen in geringe mate af als gevolg van een terugval van alle indicatoren, met uitzondering van de vraagvooruitzichten, die sinds februari dit jaar gestaag blijven verbeteren.

De algemene synthetische afgevlakte curve, die de onderliggende conjunctuurtendens weergeeft, zet de opwaartse trend, die in december vorig jaar begon, voort.

Conjunctuurindicatoren

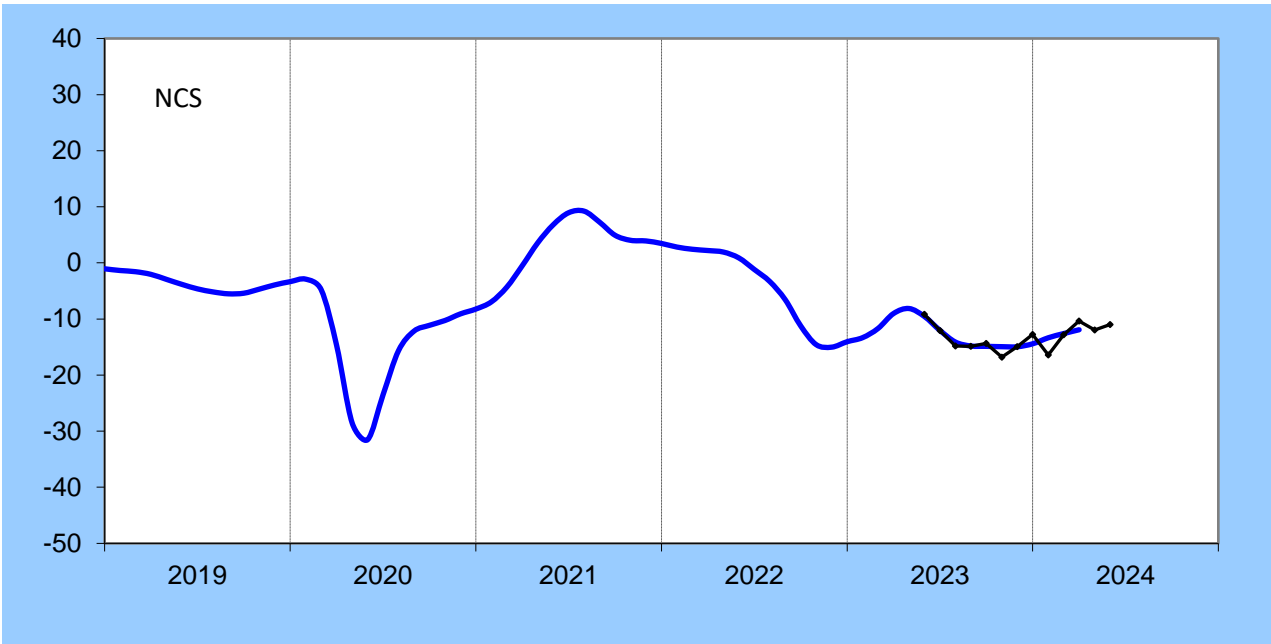
	Synthetische brutocurve			Synthetische afgevlakte curve ¹
	April 2024	Mei 2024	Verandering in punten	Verandering in punten
Verwerkende nijverheid	-16,5	-12,7	3,8	0,2
Dienstverlening aan bedrijven	6,5	-2,1	-8,6	1,7
Bouwnijverheid	-8,5	-10,3	-1,8	0,5
Handel	-18,1	-17,4	0,7	-0,2
Algemene synthetische curve	-11,9	-11,0	0,9	0,7

¹ Ten opzichte van de brutocurve vertoont de afgevlakte curve een vertraging van twee maanden voor de algemene curve en van vier maanden voor de bedrijfstakken. Dit betekent dat de algemene afgevlakte indicator beter de recente ontwikkelingen weerspiegelt dan de afgevlakte indicatoren per bedrijfstak.

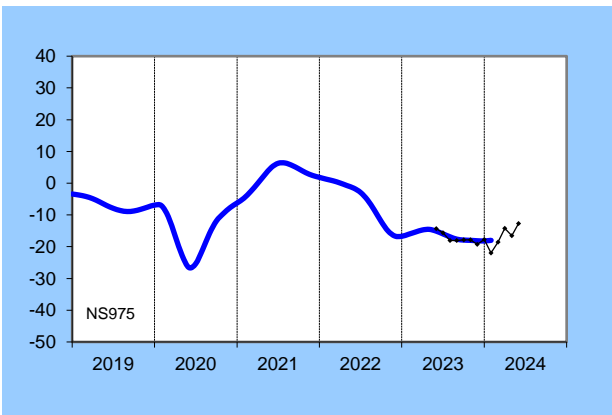
Bron: NBB.

GRAFIEK 1 - SYNTHETISCHE CURVEN

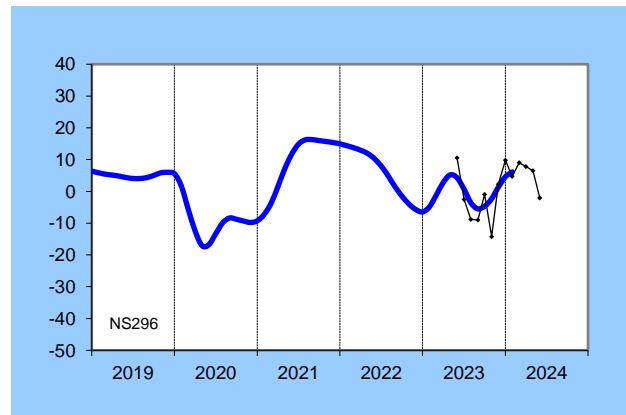
ALGEMENE SYNTHETISCHE CURVE

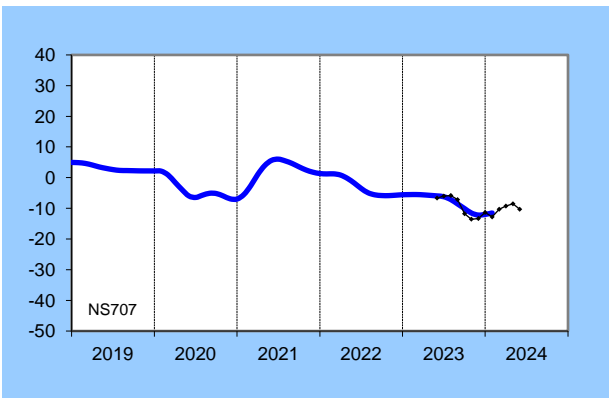
VERWERKENDE NIJVERHEID

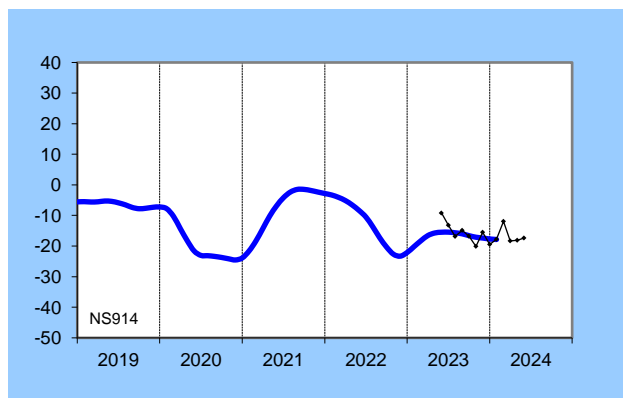
DIENSTVERLENING AAN BEDRIJVEN

BOUWNIJVERHEID

HANDEL

— Seizoengezuiverde en afgevlakte reeks
Bron: NBB

◆◆ Seizoengezuiverde reeks

SYNTHETISCHE CURVEN EN ONDERLIGGENDE COMPONENTEN

TABEL 1

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	Sinds 1990			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
	Min. ¹	Max. ¹	Avg. ²	feb.	mrt.	apr.	mei	dec.	jan.	feb.	mrt.
Algemene synthetische curve	-36,1	+10,1	-5,4	-12,8	-10,4	-11,9	-11,0	-14,4	-13,4	-12,6	-11,9
Curve verwerkende nijverheid	-36,0	+10,0	-8,8	-18,5	-14,2	-16,5	-12,7	-18,2	-18,0	.	.
Beoordeling gezamenlijke orderpositie	-57,7	+10,0	-19,7	-43,0	-39,4	-38,8	-32,1	-39,1	-39,5	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ³	-19,0	+25,0	+4,9	-3,4	-2,5	+1,0	+0,4	+5,1	+3,4	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	-41,4	+11,5	-7,2	-15,9	-10,2	-11,5	-8,1	-14,2	-13,7	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-37,9	+15,0	-3,5	-18,5	-9,7	-14,8	-10,1	-13,7	-14,0	.	.
Curve dienstverlening aan bedrijven	-62,1	+34,0	+8,8	+9,1	+7,8	+6,5	-2,1	+4,5	+6,2	.	.
Beoordeling uitgeoefende activiteit	-71,6	+20,0	-6,7	-0,2	-8,9	-7,8	-3,2	-5,1	-4,4	.	.
Vooruitzichten activiteit	-70,7	+47,0	+20,8	+18,2	+19,0	+18,3	+0,5	+13,9	+16,3	.	.
Vooruitzichten van de marktvraag	-59,9	+44,0	+12,4	+9,2	+13,3	+9,0	-3,6	+5,3	+7,5	.	.
Curve bouw	-24,3	+24,3	-3,5	-10,3	-9,3	-8,5	-10,3	-12,0	-11,5	.	.
Verloop orderbestand	-30,1	+33,0	-0,3	-6,7	-5,5	-4,2	-6,3	-10,3	-9,1	.	.
Verloop ingeschakeld materieel	-38,4	+24,0	+1,5	-6,3	-5,8	-3,3	-6,6	-6,2	-6,2	.	.
Beoordeling orderbestand	-50,0	+30,0	-14,3	-7,6	-9,2	-11,2	-15,4	-10,2	-9,8	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-26,0	+18,0	-0,9	-20,7	-16,6	-15,3	-13,0	-21,0	-20,5	.	.
Curve handel	-41,8	+16,0	-4,0	-11,9	-18,3	-18,1	-17,4	-17,7	-17,9	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	-33,0	+18,0	+0,8	-9,5	-11,1	-4,9	-2,3	-9,3	-9,4	.	.
Vooruitzichten van de vraag	-56,0	+29,0	-3,6	-12,8	-21,8	-26,3	-28,5	-18,5	-18,6	.	.
Vooruitzichten bestellingen bij leveranciers	-40,1	+15,0	-9,1	-13,6	-21,9	-22,9	-21,4	-23,4	-23,4	.	.

¹ Minimum en maximum van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot de beschouwde maand.

² Gemiddelde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot eind 2023.

³ Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden. Bij de berekening van de synthetische curven wordt het teken van deze indicator daarom geïnverteerd.

OVERIGE INDICATOREN VAN HET CONJUNCTUURONDERZOEK

TABEL 2

Seizoengezuiverde saldi van de antwoorden "stijging" of "hoger dan normaal" (+) en "daling" of "lager dan normaal" (-).	Sinds 1990			Bruto reeks				Afgevlakte reeks			
				2024				2023 - 2024			
	Min. ¹	Max. ¹	Avg. ²	feb.	mrt.	apr.	mei	dec.	jan.	feb.	mrt.
Verwerkende nijverheid											
Verloop productietempo	- 53,0	+ 20,0	- 1,2	- 10,1	+ 0,4	- 10,9	- 3,2	- 7,4	- 8,3	.	.
Verloop binnenlandse bestellingen	- 48,7	+ 16,0	- 7,7	- 13,2	- 9,7	- 8,5	- 6,7	- 14,3	- 12,8	.	.
Verloop buitenlandse bestellingen	- 56,3	+ 30,0	- 2,8	- 22,2	- 11,3	- 12,0	- 0,2	- 14,2	- 14,3	.	.
Beoordeling buitenlandse orderpositie	- 61,0	+ 10,0	- 20,5	- 46,4	- 43,8	- 36,0	- 30,6	- 42,0	- 43,2	.	.
Verloop van de prijzen	- 21,0	+ 34,3	+ 0,2	- 13,1	- 9,1	- 4,5	- 3,5	- 7,5	- 6,7	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 24,0	+ 54,2	+ 4,3	- 0,5	- 6,8	+ 0,8	+ 3,4	- 3,7	- 3,3	.	.
Bezettingsgraad productievermogen											
(in procenten van het totale productievermogen)	70,1	84,6	79,5	-	-	73,8	-				
Bron: driemaandelijkse enquête naar het productievermogen											
Dienstverlening aan bedrijven											
Verloop van de activiteit	- 73,0	+ 37,0	+ 9,2	+ 8,2	+ 11,4	- 11,2	+ 15,6	+ 4,2	+ 5,2	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 49,4	+ 34,0	+ 6,4	+ 8,4	- 9,1	- 2,4	+ 9,2	+ 2,4	+ 3,5	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 35,0	+ 48,0	+ 17,8	+ 17,4	+ 18,1	+ 18,1	+ 17,3	+ 20,7	+ 19,8	.	.
Verloop van de prijzen	- 15,8	+ 25,6	+ 2,4	+ 18,3	+ 3,2	- 5,5	+ 7,7	+ 1,0	+ 1,3	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 13,0	+ 46,9	+ 8,3	+ 19,8	+ 15,5	+ 14,9	+ 13,5	+ 15,0	+ 16,1	.	.
Bouw											
Verloop van de activiteit	- 66,6	+ 34,7	- 1,7	- 5,3	- 0,9	- 8,2	- 4,8	- 6,8	- 6,1	.	.
Verloop van de werkgelegenheid	- 27,0	+ 22,0	- 3,0	- 3,6	+ 0,9	+ 2,3	+ 3,4	+ 0,0	+ 0,1	.	.
Vooruitzichten werkgelegenheid	- 31,0	+ 30,0	+ 1,1	- 4,9	- 2,5	+ 1,0	- 0,0	- 2,9	- 2,9	.	.
Verloop van de prijzen	- 27,1	+ 52,8	- 1,5	+ 0,9	+ 4,1	- 0,9	+ 1,7	+ 4,3	+ 3,2	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 20,6	+ 64,0	+ 4,3	+ 6,9	+ 8,8	+ 6,4	+ 7,9	+ 2,3	+ 3,5	.	.
Handel											
Verloop van de omzet	- 50,1	+ 43,0	- 1,8	- 3,1	+ 5,4	- 15,0	- 20,2	+ 0,8	+ 0,0	.	.
Beoordeling omzetverloop	- 50,0	+ 28,0	- 8,6	- 17,7	- 15,4	- 24,5	- 22,6	- 14,7	- 16,7	.	.
Beoordeling peil van de voorraden ³	- 17,1	+ 38,1	+ 11,0	+ 28,7	+ 25,1	+ 27,6	+ 24,9	+ 21,2	+ 22,0	.	.
Verloop van de prijzen	- 23,5	+ 55,3	+ 0,6	- 6,7	+ 4,7	+ 7,2	- 1,9	+ 3,3	+ 3,6	.	.
Vooruitzichten van de prijzen	- 14,2	+ 69,5	+ 7,8	+ 17,6	+ 10,2	+ 13,6	+ 21,0	+ 12,5	+ 12,8	.	.

¹ Minimum en maximum van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot de beschouwde maand.

² Gemiddelde van iedere indicator (bruto reeks) sinds januari 1990 tot eind 2023.

³ Een positief, respectievelijk negatief saldo, betekent dat de voorraden volgens het oordeel van de bedrijfsleiders respectievelijk hoger, lager dan normaal voor het seizoen beoordeeld worden.

Trimestriële enquête bij de ondernemingen naar de kredietvoorwaarden – april 2024

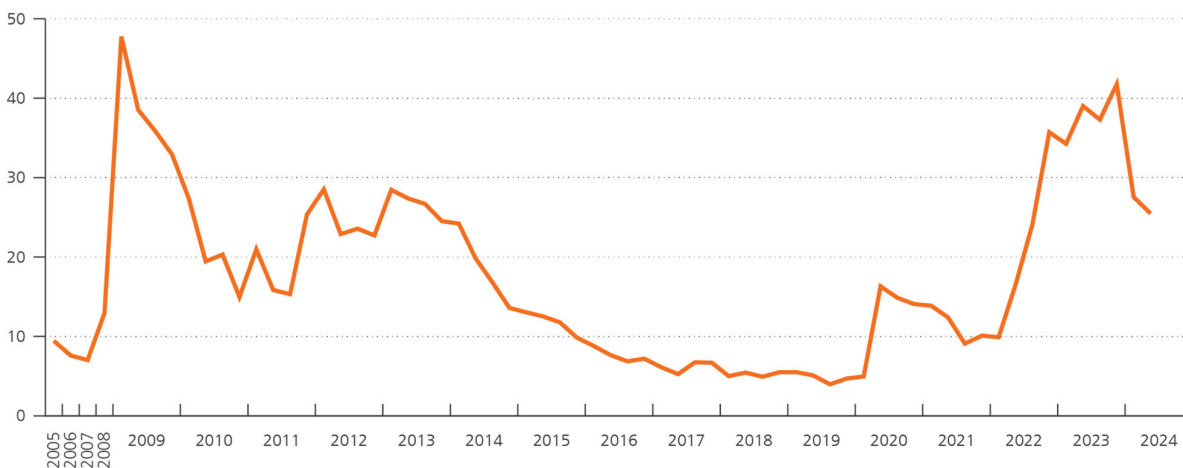
De ondernemingen bevestigen de versoepeling van de kredietvoorwaarden in april

Uit de kwartaalenquête van april 2024 naar de beoordeling van de kredietvoorwaarden door de ondernemingen blijkt dat de algemene voorwaarden voor de toegang tot bankkrediet voor het tweede opeenvolgende kwartaal zijn versoepeld, zij het minder dan in het voorgaande kwartaal. Het percentage ondernemingen dat de kredietvoorwaarden als belemmerend beschouwt, beliep 25,5 % in april, tegen 27,6 % in het voorgaande kwartaal. Historisch gezien zijn die percentages nog altijd relatief hoog.

De nieuwe versoepeling van de kredietvoorwaarden was zowel voelbaar voor de ondernemingen in de industrie als, meer uitgesproken nog, in de dienstverlening aan bedrijven. De ondernemingen uit de bouwrijverheid vonden de toegang tot bankkrediet daarentegen moeilijker dan in het voorgaande kwartaal. Uiteindelijk is de perceptie van de kredietbelemmering momenteel tamelijk vergelijkbaar in de drie bedrijfstakken.

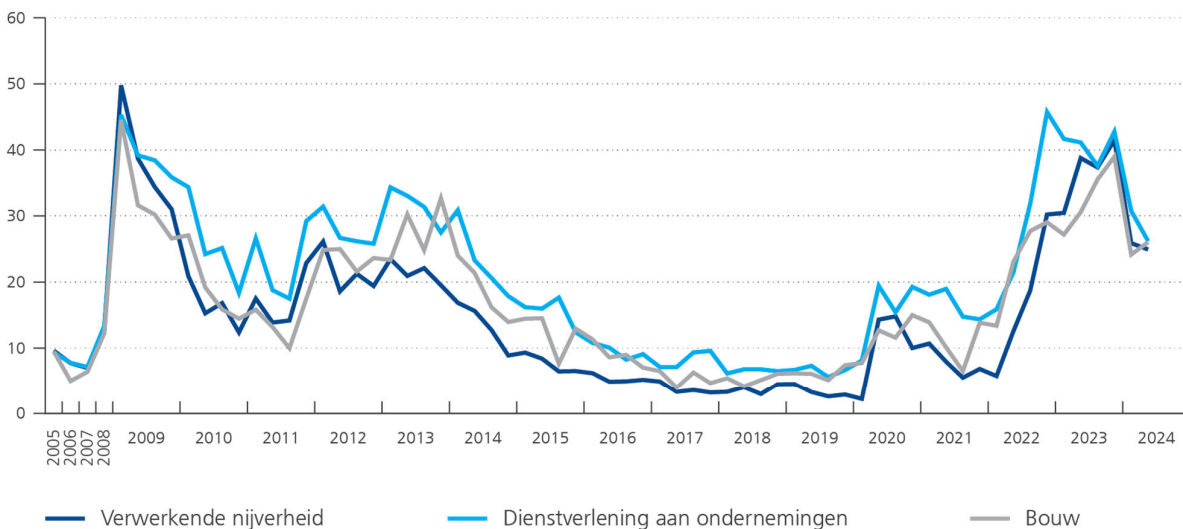
Uit de resultaten naar ondernemingsgrootte blijkt dat de verbetering zowel door de kleine (minder dan 50 werknemers), grote (250 tot 499 werknemers) als zeer grote ondernemingen (meer dan 500 werknemers) wordt waargenomen. In absolute termen zijn het de grote ondernemingen die de kredietvoorwaarden het gunstigst vinden. De middelgrote ondernemingen (van 50 tot 249 werknemers) voelen de versoepeling van de voorwaarden voor bankkrediet daarentegen niet.

Grafiek 2 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Gezamenlijke indicator

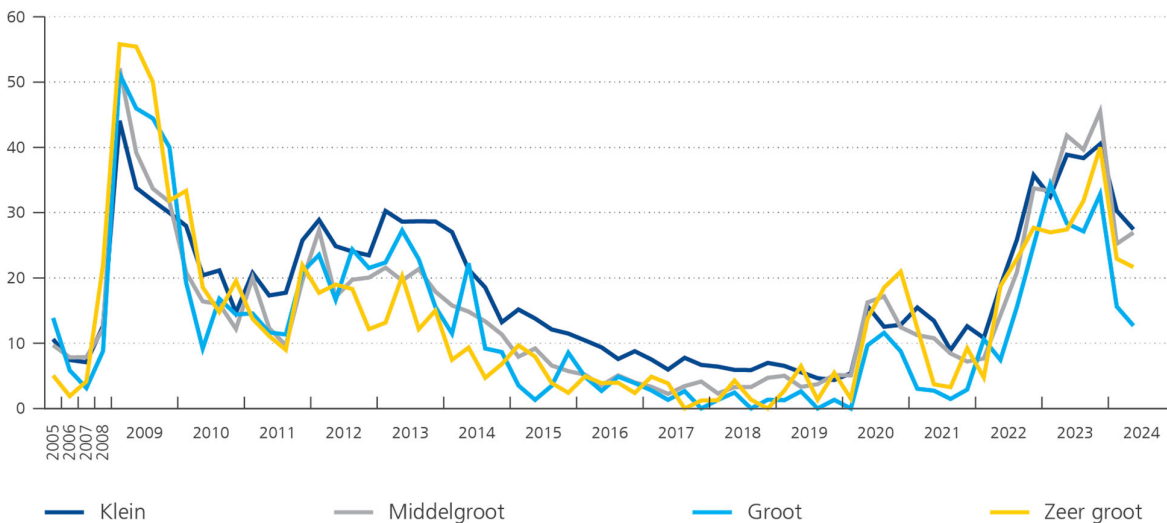
Bron : NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

Grafiek 3 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Opsplitsing naar bedrijfstak

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

Grafiek 4 – Perceptie van de kredietbelemmering¹ - Opsplitsing naar ondernemingsgrootte²

Bron: NBB - trimestriële enquête naar de kredietvoorwaarden.

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Klein = 1-49 werknemers; middelgroot = 50-249 werknemers; groot = 250-499 werknemers; zeer groot = 500 werknemers of meer.

TABEL 3 INDICATOR INZAKE DE PERCEPTIE VAN DE KREDIETBELEMMERING¹

	04-2023	07-2023	10-2023	01-2024	04-2024
Gezamenlijke indicator ²	39,0	37,3	41,8	27,6	25,5
Naar bedrijfstak					
Verwerkende nijverheid	38,8	37,4	41,5	25,9	24,9
Diensten aan bedrijven	41,1	37,6	42,8	30,8	26,2
Bouwnijverheid	30,6	35,5	39,0	24,2	26,1
Naar ondernemingsgrootte ³					
Klein	38,9	38,4	40,5	30,3	27,5
Middelgroot	41,8	39,7	45,5	25,2	26,9
Groot	28,4	27,1	32,8	15,6	12,7
Zeer groot	27,4	31,8	40,0	23,0	21,7

¹ Percentage bedrijven dat de huidige kredietvoorwaarden als belemmerend percipieert.

² Gewogen gemiddelde van de verwerkende nijverheid, de diensten aan bedrijven en de bouwnijverheid (criterium voor weging: uitstaande schulden bij kredietinstellingen). Binnen de bedrijfstakken worden de antwoorden van de bedrijven evenwel ongewogen berekend.

³ Klein: 1-49 werknemers ; middelgroot: 50-249 werknemers ; groot: 250-499 werknemers ; zeer groot: 500 werknemers of meer.

Methodologie inzake de « perceptie van de kredietbelemmering » door de ondernemingen

De Nationale Bank van België (NBB) publiceert een indicator in het kader van de kwartaalenquête naar de kredietvoorwaarden die ze bij de ondernemingen houdt. Die indicator van de « perceptie van de kredietbelemmering » weerspiegelt welk percentage van de ondernemingen de huidige kredietvoorwaarden ongunstig interpreteert.

Die indicator blijkt, wat zijn statistische eigenschappen betreft, interessanter te zijn dan een indicator die het percentage gunstige interpretaties of het verschil tussen de gunstige en de ongunstige appreciaties zou weergeven. Hij is bovendien eenvoudig interpreteerbaar, aangezien de stijging (daling) ervan betekent dat de ondernemingen oordelen dat de kredietvoorwaarden strenger (soepeler) worden.

De door de NBB samengestelde indicator van de perceptie van de kredietbelemmering is sinds januari 2009¹ driemaandijks beschikbaar.

¹ De resultaten van de driemaandelijkse enquête naar de kredietvoorwaarden, uitgevoerd bij ondernemingen, worden tevens opgenomen en commentariseerd in het driemaandelijkse communiqué van het Observatorium voor krediet aan niet-financiële vennootschappen en dit samen met de Belgische resultaten van de ESCB-Bank Lending Survey (https://www.nbb.be/doc/dq/bls/nl/bls_home.htm).